

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7Csp/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125268690
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2025:6125268690.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudcom JUDr. Karolom Krochtom, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpenej: JUDr. Michal Barnovský, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Námestie generála Štefánika 532/7, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o zaplatenie 523,32 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou uplatnenou pôvodne v upomínacom konaní a postúpenou tunajšiemu súdu dňa 5.6.2025 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 523,32 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom porušenia zmluvných podmienok žalovanou zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi sporovými stranami dňa 16.12.2023, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 550,- eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná sa s plnením zmluvných povinností dostala do omeškania, keď úver riadne a včas nesplácala, konkrétne sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.10.2024. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 23.12.2024 vyzval žalovanú na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a súčasne ju upozornil, že v prípade neuhradenia omeškaných splátok v lehote 15 dní od doručenia výzvy, sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stane splatným. Žalovaná omeškané splátky v dodatočne poskytnutej lehote neuhradila. Žalobca Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 28.1.2025 oznámil žalovanej, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stalo ku dňu 28.1.2025 splatným a vyčíslil jej dlh. Žalovaná svoju povinnosť nesplnila ani v poskytnutej lehote 15 dní, preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním žaloby vyzval žalobca žalovanú listom zo dňa 17.2.2025 na zaplatenie aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, teda žalovaná bola vyzvaná na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu.

3. Žalovaná čerpala prostredníctvom úverovej karty poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 350,- eur a žalobcovi uhradila čiastku 418,62 eur. Žalovaná suma 566,34 eur pozostáva z istiny vo výške 322,28 eur, táto suma predstavuje istinu 8. - 12. splátky, poplatok za vedenie účtu vo výške 5,96 eur, CoC

istina vo výške 189,12 eur, CoC úrok vo výške 9,01 eur, úrok za hotovostné transakcie vo výške 34,01 eur a poplatok za papierový výpis vo výške 5,96 eur.

4. Okresný súd Banská Bystrica žalobe vyhovel platobným rozkazom sp. zn. 4Up/397/2025 zo dňa 24.4.2025, proti ktorému podala žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu odpor. V podanom odpore žalovaná uviedla, že predmetný úver je v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu, že žalobca nepreukázal splnenie jeho povinnosti podľa § 7 ods. 1 cit. zákona, teda posúdenie s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver. Žalobca nepreukázal ani netvrdil, že sa zaoberal skutočnými výdavkami žalovanej a jej celkovou sociálnoekonomickou situáciou. Overovanie bonity považuje iba za formálne, preto podľa jej názoru žalobca hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Na základe uvedeného nemohlo dôjsť ani k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 11 ods. 2 prvej vety zákon o spotrebiteľských úveroch. V prípade, že žalovaná čerpala úver vo výške 350,- eur a uhradila sumu 418,62 eur, žalovaná uhradila žalobcovi viac ako istinu nároku, preto jeho nárok považuje v celom rozsahu za nedôvodný. Za ďalší dôvod spochybňujúci dôvodnosť žaloby považuje žalovaná neplatnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti z dôvodu absencie špecifikácie konkrétnej splátky v podaní zo dňa 28.1.2025, pre ktorú došlo k zosplateniu úveru. Splátku, pre ktorú sa mala žalovaná dostať do omeškania žalobca neuviedol ani v upozorňujúcej výzve na omeškanie žalovanej. V prípade, že veriteľ v zosplatení nešpecifikuje splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh, ide o neurčitý právny úkon, ktorý je podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. Poukázala pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby príslušný súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a priznal jej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca k vyjadreniu žalovanej v podanom odpore poukázal na úvodné ustanovenia úverovej zmluvy, kde sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých žalobca posúdil bonitu žalovanej a predložil listiny, z ktorých vychádzal pri skúmaní bonity žalovanej, t. j. interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovanej ku dňu uzatvorenia zmluvy s výpočtom ukazovateľa schopnosti splácať úver v zmysle ust. § 2 ods. 1 a 2 opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017, úverovú správu z registra dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovanej splácať úver a správu zo Sociálnej poisťovne. Žalobca ďalej predložil listiny preukazujúce doručenie výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 23.12.2024 podanej na poštovú prepravu pod podacím číslom RG898326624SK, doručenej dňa 2.1.2025 a výzvy na splatenie celého úveru zo dňa 28.1.2025 podanej na poštovú prepravu pod podacím číslom RG898562614SK, doručenej dňa 31.1.2025. Žalobca poukázal na ust. § 53 ods. 9 a 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024, ktorý podľa jeho názoru mení podmienky zosplatenia, preto tvrdenia žalovanej v odpore považuje za obsolentné. Podľa názoru žalobcu keďže zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú, teda na viac ako 10 rokov, omeškaná suma musí dosahovať najmenej dva a pol percenta z poskytnutej sumy úverového rámca v zmysle § 53 ods. 9 písm. c) Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1.11.2024), ktorú je potrebné považovať za totožný právny pojem ako suma úveru. Žalobca výzvou zo dňa 23.12.2024 vyzval žalovanú na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené v celkovej výške 158,60 eur, čo je viac ako dva a pol percenta poskytnutej sumy úverového rámca, teda 13,75 eur, v zmysle novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024. Žalobca preto trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhuje pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa Civilného sporového poriadku.

6. K tomuto vyjadreniu žalobcu žalovaná uviedla, že ani z predložených listín, ani z úvodných ustanovení úverovej zmluvy nevyplýva, aby sa žalobca zaoberal výdavkovou stránkou žalovanej, pričom považuje za absolútne nedostatočné vychádzať pri posúdení bonity v rámci interného dokumentu z paušálnej výšky sumy životného minima. Povinnosť zistiť výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb žalovanej je bez akýchkoľvek pochybností normatívne zakotvená v § 7 ods. 20 v spojení s § 7 ods. 27 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru žalovanej žalobca neskúmal celkovú sociálnoekonomickú situáciu žalovanej, najmä jej skutočné mesačné náklady, keďže vychádzal iba zo sumy životného minima. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/11/2023 zo dňa 29. júna 2023, ktorý potvrdzuje správnosť uvedeného. Zo strany žalobcu tak došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov, a zároveň žalobca nebol oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak žalobca v podanej žalobe uvádza, že žalovaná čerpala úver vo výške

350,- eur a uhradila čiastku 418,62 eur, je zrejmé, že nárok žalobcu je nedôvodný. Žalobca nemohol úver predčasne zosplatiť ani z dôvodu absentujúcej konkrétnej splátky, pre ktorú úver jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh. Opätovne v tejto súvislosti poukázala na judikatúru Najvyššieho súdu SR, a to uznesenie sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. júna 2024 a uznesenie sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31. júla 2024.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 2.9.2025, na ktoré sa nedostavil žalobca, ani jeho právny zástupca a žalovaná. Právny zástupca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 1.9.2025 ospravedlnil ich neúčast' z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti. Substitučná právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní zhrnula všetky doteraz k veci uvádzané dôvody, pre ktoré považuje žalobu za nedôvodnú, pričom nemala žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a navrhla žalobu zamietnuť a priznať žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom žaloby a jej príloh, ako aj ostatného spisového materiálu súd zistil, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžníčka uzatvorili dňa 16.12.2023 zmluvu o spotrebiteľskom úvere s názvom - revolvingový úver. Na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý úverový rámec vo výške 550,- eur s ročnou úrokovou sadzbou 26,28 %, výškou mesačnej splátky 4 % z dlžnej sumy (min. 12,- eur) a frekvenciou splátok mesačne v 20. deň v mesiaci, RPMN pre „Šikovný účet“ vo výške 29,7 % a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 628,29 eur, RPMN pre „Šikovný účet PLUS“ vo výške 37,1 % a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 646,17 eur. Zároveň došlo k čerpaniu úveru vo výške 503,15 eur na kúpu tovaru, pri platbe v hotovosti 100,- eur a toto čerpanie bolo zaradené do tzv. splátkového programu s tým, že suma 503,15 eur sa mala vrátiť v 11-tich mesačných splátkach vo výške 51,19 eur, splatnosťou prvej splátky 20.3.2024, pri ročnej úrokovej sadzby 23,16 %, RPMN 18,2 % a celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom vo výške 563,09 eur.

9. Súčasťou zmluvy boli aj úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. platné od 1.12.2023. Z hlavy 7 úverových podmienok označenej ako „Ukončenie úverovej zmluvy“ § 2 písm. a) vyplýva podmienka, že v prípade, že sa žalovaná oneskorí s platením aspoň troch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, musí celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru).

10. Z obsahu žaloby vyplýva, pričom medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalovaná čerpala úver celkovo spolu vo výške 350,- eur a žalobcovi uhradila čiastku 418,62 eur.

11. Listom zo dňa 23.12.2024 označeným ako „Výzva na zaplatenie dlžnej sumy“ (č. l. 22), žalobca upozornil žalovanú na omeškanie so splácaním mesačných splátok vo výške 197,23 eur ku dňu výzvy, ako aj na možnosť zosplatenia celého úveru, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy do 15 dní od doručenia výzvy. Táto výzva bola podaná na poštovú prepravu pod č. RG898326624SK a žalovanej doručená dňa 2.1.2025 (č. l. 57).

12. Z obsahu listiny označenej ako „Výzva k splateniu celého úveru“ zo dňa 28.1.2025 vyplýva, že žalobca oznámil žalovanej, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok v dodatočne poskytnutej lehote sa celé plnenie zo zmluvy stalo splatným dňa 28.1.2025 a žalovanú vyzval na zaplatenie celého úveru vo výške 619,34 eur. Táto výzva bola podaná na poštovú prepravu pod č. RG898562614SK a žalovanej doručená dňa 31.1.2025 (č. l. 59).

13. Listom zo dňa 17.2.2025 označeným ako „Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia“ ešte žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky ku dňu vyhotovenia výzvy v celkovej výške 620,14 eur, a to najneskôr do 7 dní odo dňa odoslania výzvy. Súčasne žalovanú upozornil, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie, podnikne príslušné právne kroky na vymoženie pohľadávky. Podanie predmetnej výzvy na poštovú prepravu pod podacím číslom RG898719780SK žalobca preukázal ePotvrdenkou.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase

uzatvorenia zmluvy (ďalej len ako „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

19. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

20. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa § 7 ods. 19 ZoSÚ, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

22. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

23. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

24. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

25. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

26. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024, ak má spotrebiteľ plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy v splátkach, môže obchodník požadovať vrátenie celého plnenia, ak je spotrebiteľ celkom alebo čiastočne v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, je najmenej vo výške a) desiatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá najviac na tri roky, b) piatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako tri roky a najviac na desať rokov, alebo c) dva a pol percenta poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako desať rokov.

29. Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024, ak sú splnené podmienky podľa odseku 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným; ustanovenie § 565 sa nepoužije. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.

30. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky

31. Podľa § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

32. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

33. Žalobcom predloženú zmluvu súd posúdil v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že táto úverová zmluva spĺňa náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú vymedzené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetnú zmluvu uzatváral

žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľka, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto predmetný právny vzťah súd posúdil i podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že v právnom vzťahu založenom uvedenou zmluvou vystupovala žalovaná ako spotrebiteľka a žalobca mal postavenie dodávateľa, keďže pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, má uvedená zmluva spotrebiteľský charakter. V posudzovanom prípade ide zároveň o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzatváraná vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť nemohol.

34. Vychádzajúc z dôkazov predložených žalobcom súd považuje za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou došlo dňa 16.12.2023 k uzatvoreniu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uzatvorenej zmluvy sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej revolvingový úver s výškou úverového rámca 550,- eur a žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s dohodnutým úrokom a poplatkom v pravidelných mesačných splátkach.

35. Žalovaná v rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy neplnila svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky riadne a včas, preto žalobca výzvou zo dňa 23.12.2024 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok, t. j. celkovú dlžnú sumu 197,23 eur, pozostávajúcu z istiny vo výške 145,42 eur, nezaplatených úrokov vo výške 13,18 eur, zmluvnej pokuty vo výške 29,69 eur a poplatkov vo výške 83,94 eur. Žalobca súčasne žalovanú upozornil, že ak nedôjde k úhrade splátky v lehote 15 dní od doručenia výzvy, celé plnenie zo zmluvy o úvere sa stane splatným. Žalovaná omeškané splátky v dodatočne poskytnutej lehote neuhradila, preto žalobca výzvou zo dňa 28.1.2025 oznámil, že celé plnenie zo zmluvy sa stalo splatným ku dňu 28.1.2025, a zároveň žalovanú vyzval na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 619,34 eur.

36. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu sa súd aj s poukazom na procesnú obranu žalovanej prioritne zaoberal tým, či veriteľ postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní tohto spotrebiteľského úveru, a teda či riadne zisťoval a preveroval bonitu žalovanej.

37. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo ku skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

38. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.7.2018, sp. zn. 33Cdo 2178/2018).

39. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/17/2024 zo dňa 27.6.2024 vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení

úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných a z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (obdobne rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16CoCsp/1/2023 zo dňa 25.7.2023).

40. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy.

41. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalobca sa pri poskytovaní úveru žalovanej, posudzujúc jej úverovú schopnosť, uspokojil len s dopytom do úverového registra a do Sociálnej poisťovne. Z dopytu do Sociálnej poisťovne vyplýva, že žalovaná bola pred poskytnutím úveru zamestnaná aspoň 90 dní s dostatočným vymeriavacím základom za monitorovaný počet mesiacov. Ďalej žalobca predložil k procesu overovania bonity interný dokument - potvrdenie o overovaní bonity klienta ku dňu poskytnutia úveru. Z tohto prehľadu vyplýva, že žalovaná je vydatá, bezdetná, býva u rodičov a jej príjem dosahuje výšku 1.000,- eur. V rámci nákladov na zabezpečenie životných potrieb bral žalobca vo výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver do úvahy sumu životného minima 268,88 eur. Žalobca však vôbec neskúmal ďalšie reálne výdavky žalovanej, nezisťoval, aké ďalšie výdavky má spojené so stravovaním, cestovným, ubytovaním, ošatením, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Podľa názoru súdu konanie žalobcu pri posudzovaní bonity žalovanej bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom vôbec nezohľadňovalo individuálne pomery žalovanej a jej výdavky, ktoré žalobca vôbec neskúmal, keďže je zrejmé, že žalovaná musela mať v čase poskytovania úveru popri mesačnej splátke vo výške 51,19 eur aj iné výdavky. Veriteľ by mal venovať skúmaniu bonity klienta zvýšenú starostlivosť a neuspokojiť sa s výdavkami len vo výške životného minima. Navyše z nariadenia NBS vyplýva, že výdavky spotrebiteľa na živobytie nemôžu byť bez ďalšieho nahrádzané životným minimom, ale toto životné minimum tvorí najnižšiu možnú čiastku nákladov na živobytie. Žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca mal pritom, ako zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, pri posúdení schopnosti dlžníka splácať úver konať s odbornou starostlivosťou. Podľa názoru súdu je odborná starostlivosť poskytovateľa úverov starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Nie je odbornou vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené taktiež. Aj keď zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce

posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezbavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možností preveriť a následne profesionálne vyhodnotiť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam. Veriteľ by mal úverovú bonitu dlžníka aktívne zisťovať a preverovať. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Žalobca v posudzovanom prípade vôbec neskúmal reálne výdavky žalovanej, nezisťoval aké ďalšie výdavky má spojené so stravovaním, cestovným, ubytovaním, ošatením, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie.

42. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že žalobca ako veriteľ porušil svoje povinnosti overiť úverovú schopnosť žalovanej ako spotrebiteľky, keďže jej poskytol úver bez overenia údajov o jej ekonomickej situácii, avšak bez akéhokoľvek ďalšieho preverenia a aktívneho zisťovania jej bonity so skúmaním jej výdavkov (na zabezpečenie bývania, energií, stravy, dopravy, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej spotreby, atď.).

43. K posudzovaniu schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver pristúpil žalobca len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii žalovanej a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre posúdenie splnenia povinnosti v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa. Podľa dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, by toto ustanovenie malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov.

44. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovanej ako spotrebiteľky v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, žeby pred uzavretím zmluvy o úvere zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjmovú a výdavkovú stránku žalovanej. Navyše skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je ani dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať aj o pôžičky súkromné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa.

45. Na základe uvedených skutočností možno uzavrieť, že v súdenom spore neboli splnené podmienky na platné vyhlásenie úveru za predčasne splatný, a zároveň zo zistených skutočností vyplývajúci postup právneho predchodcu žalobcu je možné v konkrétnych okolnostiach zisteného skutkového stavu hodnotiť podľa ustanovenia § 11 ods. 2 prvá a druhá veta ZoSÚ ako nekonanie s odbornou starostlivosťou pri posúdení splácať spotrebiteľský úver, ako aj hrubé porušenie tejto povinnosti s dôsledkami, ktoré z porušenia vyplývajú, t. j. zánik oprávnenia od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a tiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

46. Žalobca má tak nárok len na vrátenie sumy povoleného prečerpania, ktorú žalovaná v súlade s uzatvorenou zmluvou čerpala, ale doposiaľ nevrátila, pričom žalobcovi nie je povinná vrátiť všetky ním účtované poplatky a úroky. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná čerpala úver vo výške 350,- eur, pričom žalobcovi uhradila celkovo sumu 418,62 eur, čo medzi sporovými stranami nebolo sporné, možno konštatovať, že v čase uplatnenia predmetnej pohľadávky dlh vo výške uplatnenej žalobou neexistoval, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

47. Na základe vykonaného dokazovania možno tiež podľa názoru súdu prisvedčiť žalovanej, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 28.1.2025 je neplatné aj z dôvodu absencie špecifikácie konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu úveru. Žalobca zaslal žalovanej list označený ako výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 23.12.2024, ktorým ho vyzval na zaplatenie dlžnej čiastky v celkovej výške 197,23 eur. Žalobca vyzval žalovanú k úhrade tejto sumy najneskôr do pätnástich dní od doručenia tejto výzvy s upozornením, že ak nedôjde v tejto lehote k uhradeniu dlžnej pohľadávky, celé

plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy sa stáva splatným a žalobca bude požadovať od žalovanej okamžité jednorazové vrátenie celého úveru, vrátane úrokov, nákladov a sankcií. Žalobca následne výzvou zo dňa 28.1.2025 oznámil žalovanej, že v dôsledku neuhradenia omeškaných splátok sa celé plnenie zo zmluvy o úvere stalo splatným ku dňu 28.1.2025.

48. Z predmetnej výzvy žalobcu zo dňa 23.12.2024 je zrejmé, že neobsahuje špecifikáciu splátky, s ktorou je žalovaná v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Pre platný právny úkon zosplatnenia zo strany veriteľa je nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. Výzva prezumovaná § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenie konkrétnej splátky je rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie iba výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaju nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ uplatní (resp. môže uplatniť) svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh mienil zosplatniť nie je výzva na zaplatenie dostatočne určitá, a teda dostatočne určitým nie je ani právny úkon, ktorým veriteľ realizoval predčasne zosplatnenie úveru. Zároveň absencia identifikácie takejto splátky spôsobuje následnú nemožnosť preskúmania splnenia podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a splatnosť tohto úkonu. So zosplatnením je spojená aj otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde a tomu zodpovedajúcimi prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany, ktorú môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť, vrátane námietky premlčania. Špecifikácia splátky pre spotrebiteľa predstavuje podklad pre procesnú obranu a veriteľovi neumožňuje dotvárať skutkový stav takým spôsobom, aby bolo možné následne polemizovať, pre ktorú splátku veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru, pokiaľ ho zosplatnil platne. V tejto súvislosti súd poukazuje napr. na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024, sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 6.6.2024 a uznesenie sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 3/2025.

49. Pre posúdenie platnosti jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu je potrebné zohľadniť špeciálnu právnu úpravu vo vzťahu k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka obsiahnutú v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýkajú úverových vzťahov, kde sa má plnenie zo zmluvy vykonať v splátkach, tak ako je to aj v tomto prípade. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že žalovaná bola povinná vyčerpaný úver vrátiť veriteľovi pravidelnými mesačnými platbami, preto daný stav nemožno podriaďiť pod ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka. Naopak, ustanovenia § 53 ods. 9 a 565 Občianskeho zákonníka, sa vzhľadom na dojednané podmienky a charakter revolvingového úveru vzťahujú aj na posudzovaný prípad splátkového úveru (k tomu pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne 16CoCsp/17/2024 zo dňa 26.2.2025, rozsudok Krajského súdu v banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/41/2023 zo dňa 29.5.2024, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CsCsp/31/2024 zo dňa 27.2.2025).

50. Zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka síce *expressis verbis* vo výzve, resp. upozornení na zosplatnenie neukladá vymedzenie konkrétnej omeškanej splátky dlžníka, pre omeškanie ktorej veriteľ zvažuje uplatnenie práva zosplatniť úver, ide však o nevyhnutnú náležitosť takejto výzvy. Požiadavka špecifikácie splátky vyplýva z účelu predmetnej výzvy (upozornenia), ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní, a zároveň pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenia práva na predčasne zosplatniť úver.

51. Predčasnému zosplatneniu úveru listami nemožno v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznať právne účinky pre jeho neurčitosť, a to pre absenciu vymedzenia konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k predčasnému zosplatneniu celého úveru, preto je sankcionovaný neplatnosťou.

52. Pre úplnosť súd uvádza, že zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo novelizované zákonom č. 254/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 879y ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024: „Ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom do 31.

októbra 2024 sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 31. októbra 2024; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. októbra 2024, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami § 53 ods. 9 a 10 v znení účinnom od 1. novembra 2024 a v ktorých nedošlo k uplatneniu práva obchodníka podľa § 53 ods. 9 v znení účinnom do 31. októbra 2024, sa od 1. novembra 2024 nepoužijú.“ Z uvedeného možno prijať záver, že ak žalobca uplatní právo na zosplatnenie plnenia v splátkach, bude sa tento nárok posudzovať podľa právnych predpisov účinných v čase, keď k využitiu tohto práva došlo. V posudzovanom prípade žalobca uplatnil právo na zosplatnenie úveru výzvou zo dňa 28.1.2025, preto sa nárok žalobcu posudzuje podľa novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v čom možno prisvedčiť žalobcovi. Podľa názoru súdu je však aj napriek novelizovanému zneniu predmetného ustanovenia nevyhnutnou náležitosťou výzvy s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru špecifikácia splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní. Uvedené je možné vyvodiť aj gramatickým výkladom ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.11.2024, podľa ktorého ak sú splnené podmienky podľa odseku 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Zo slovného spojenia „s ktorými je v omeškaní“, je možno dospieť k záveru, že splátky, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní musia byť z vyššie popísaných dôvodov presne špecifikované. Nestačí len uvedenie minimálnej sumy splátok, s prihladnutím na dobu trvania spotrebiteľskej zmluvy, tak ako to uvádza žalobca.

53. Vzhľadom na uvedené skutočnosti s poukazom na citovanú právnu úpravu súd podanú žalobu zamietol.

54. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

55. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

56. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).